

22. 9. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Obchodně právní závazkový vztah

Svému obchodnímu partnerovi jsem na základě kupní smlouvy dodal zboží a vyfakturoval jsem mu jeho kupní cenu. Můj obchodní partner však na tuto fakturu uhradil pouze část vyfakturované částky, přičemž zbytek odmítá hradit s tím, že nemá volné finanční prostředky. Má tato alespoň částečná úhrada pro moje postavení v případě soudního sporu nějaký příznivý účinek?

Neboť je z Vašeho dotazu zřejmé, že mezi Vámi a Vaším obchodním partnerem byl v důsledku uzavření kupní smlouvy založen tzv. obchodně právní závazkový vztah, je nutno hledat odpověď na tuto otázku v zákoně č. [513/1991](#) Sb., obchodním zákoníku.

Již úvodem je přitom možno uvést, že s největší pravděpodobností by tato částečná úhrada fakturované částky zjednodušila Vaši důkazní situaci v případném soudním řízení, neboť je na ni možno pohlížet jako na uznání závazku, tedy povinnosti zaplatit smlouvenou kupní cenu.

Uvedené vyplývá z ustanovení § 323 obchodního zákoníku ve spojení s ustanovením § 407 odst. 3 obchodního zákoníku. Uzná-li někdo dle těchto ustanovení písemně svůj určitý závazek, má se za to, že v uznaném rozsahu tento závazek trvá v době uznání. Plní-li dlužník částečně svůj závazek, má toto plnění účinky uznání zbytku dluhu, jestliže lze usuzovat, že plněním dlužník uznává i zbytek závazku, to však pouze za předpokladu, že se jedná o závazek nepromlčený. Zákon tak vytváří tzv. vyvratitelnou právní domněnku o tom, že v době uznání závazek trval.

Z uvedeného tedy vyplývá, že částečná úhrada fakturované částky nemusí být uznáním závazku vždy. Peněžité plnění musí být poskytnuto dlužníkem za takových okolností, že lze usuzovat na to, že jeho poskytnutím dlužník uznává i zbytek závazku. Pokud ale kupř. dlužník vyfakturovanou částku zpochybňuje, resp. uhradí pouze dle jeho názoru její nespornou část, nelze dle mého názoru s ohledem na dosud uvedené z této úhrady vyvozovat uznání i nedoplatku faktury.

Jde-li o otázku postavení věřitele v případném soudním řízení, v němž se bude domáhat uhrazení zbytku vyfakturované částky, občanský soudní řád spojuje s uznáním závazku tzv. obrácení důkazního břemene, čímž je značně ulehčena pozice věřitele v soudním řízení. Uvedené znamená, že důkazní břemeno o tom, že závazek v době uznání neexistoval, přešlo v důsledku jeho uznání na dlužníka. Pouhé negativní tvrzení dlužníka však za této situace nemůže přesunout důkazní břemeno zpět na věřitele a vyloučit účinky uznání závazku, pročež je na dlužníku, aby svá tvrzení důkazně prokázal.

Závěrem je možné citovat z rozsudku Městského soudu v Brně sp. zn. 18 c 61/96 ze dne 7. 3. 2000: „Za situace, kdy žalovaný na cenu žalobcem dodaného zboží částečně plní a nevznese přitom námitky ohledně nedodání zboží či kvality, množství či ceny dodaného zboží, dojde k uznání závazku částečným plněním ve smyslu § 407 odst. 3 ObchZ.“

Další články:

- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Zjednodušení rozvodového řízení - aktuální právní úprava vs. změny, které zavádí rozvodová reforma](#)
- [Ochrana klimatu a výroba zboží v roce 2024: uhlíkové clo a změny v emisních povolenkách](#)
- [Poskytování informací zadavatelem v zadávacím řízení](#)
- [Zásady pro spolupráci obcí s developery a možnost dohody na změně územního plánu](#)
- [Jak mohou firmy těžit z EU Taxonomie? Příklady konkrétních příležitostí ve třech sektorech](#)
- [Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?](#)
- [Investice do společné věci v nesezdaném soužití](#)
- [K povinnosti zaměstnance vrátit zaměstnavateli rozdíl mezi stálou a dosaženou mzdou při uplatnění konta pracovní doby](#)
- [Holdinky a zneužití práva při výplatě podílu na zisku.](#)
- [Technická novela zákona o zadávání veřejných zakázek vejde v účinnost už 16. 7. 2023](#)